

**Центар локалних услуга
града Краљева**

**ПРОГРАМ РАДА И ПЛАН РАЗВОЈА ЦЕНТРА
ЛОКАЛНИХ УСЛУГА ГРАДА КРАЉЕВА
ЗА 2025. ГОДИНУ**

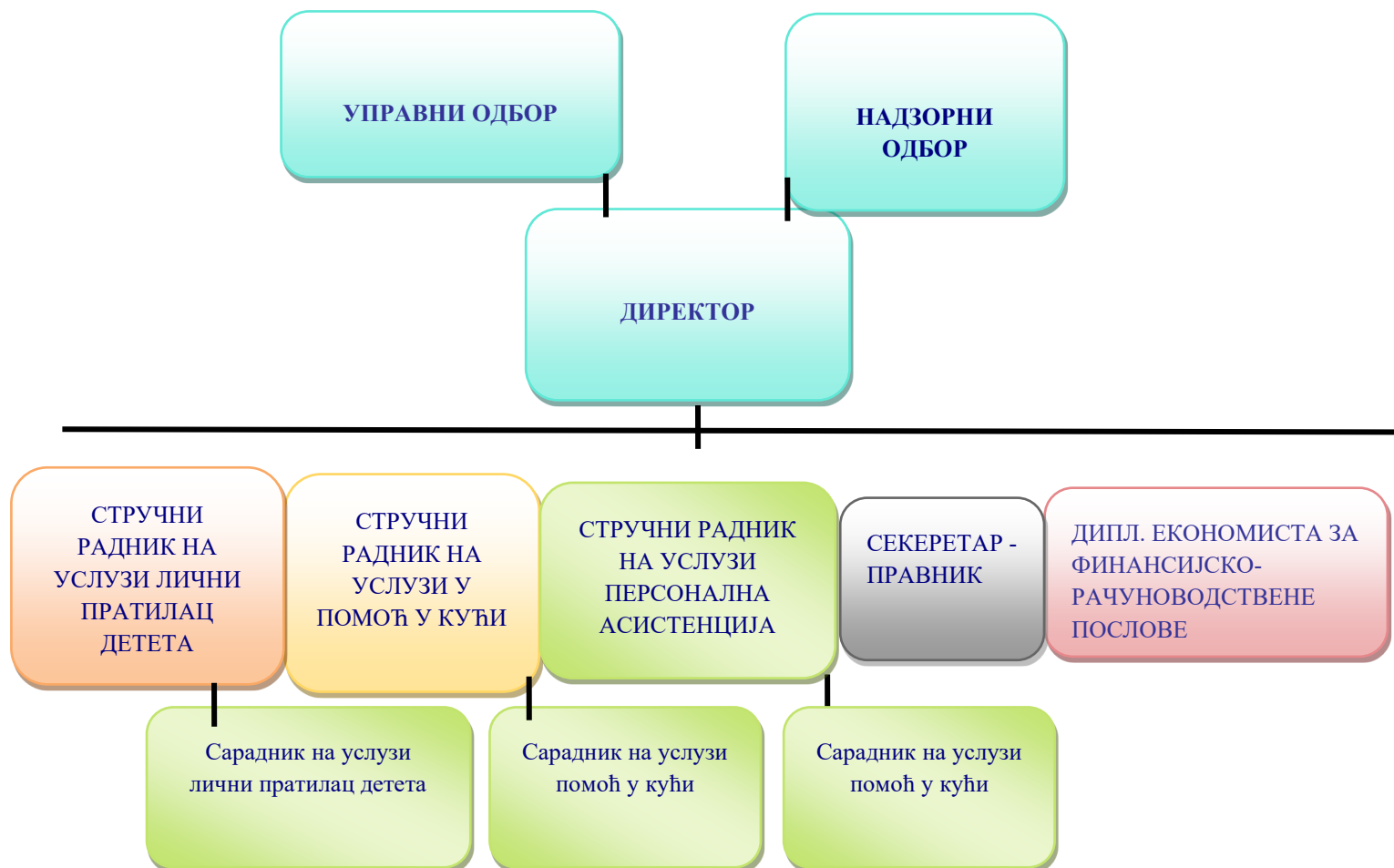
Краљево, јануар 2025. године

ОПШТИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

НАЗИВ И СЕДИШТЕ: Центар локалних услуга града Краљева; Зелена Гора 37А
Сайт: https://www.centarlokalnihuslugakv.rs/
Телефон: 036338770
e-mail: clugkv@mts.rs
претежна ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ 88.10
МАТИЧНИ БРОЈ 17916513
ПИБ 110932306
Одговорно лице: В.Д. Директор Данка Вукомановић, дипл.економиста
Председник Управног одбора: Ивана Милорадовић Костић, дипл.педагог
Председник Надзорног одбора: Ивана Луковић, дипл.економиста
Услуге које ће установа пружати током 2025. године: помоћ у кући за одрасла и стара лица, лични пратилац детета са сметњама у развоју/инвалидитетом, персонална асистенција, социјално становање у заштићеним условима, Дневни центар за старе.
Укупно: 5/пет/ услуга од којих су три услуге стандардизоване (лични пратилац детета, помоћ у кући, персонална асистенција) и пружалац услуге поседује лиценце за рад Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а за две услуге (Дневни центар за старе, социјално становање у заштићеним условима) пружалац услуге нема обавезу лиценцирања, јер је реч о услугама које држава није стандардизовала посебним структуралним и функционалним стандардима.
Напомена ¹ : установа не поседује организациони, кадровски ни законски оквир (лиценцу) за пружање услуге становање уз подршку за младе који се осамостаљују.

¹ Капацитет услуге за пријем корисника: укупно три расположива стана намењена услузи становање уз подршку за младе, који се локацијски налазе на Берановцу, ул. Првوماјска 51. Укупан капацитет корисника: 6 (по два по стану). Услуга становања уз подршку за младе који се осамостаљују обезбеђује се младима без родитељског старања којима престаје право на смештај у установи социјалне заштите, односно у хранитељској породици ради завршетка редовног школовања или оспособљавања за самостално животно функционисање годину дана, односно до највише две године по одлуци упутног органа, Центра за социјални рад. Пружалац ове услуге, Центар локалних услуга града Краљева, не поседује лиценцу за пружање ове услуге издате од стране Инспектората Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и нема капацитет да надаље пружа ову услугу из разлога недостајућих овлашћења за пружање услуге и недостајућих кадровских капацитета да организује и пружа услугу. Услуга није пружана током 2024. године из разлога што на услузи није било примљених захтева за рад. Постоји потенцијал да се услуга реорганизује и да се установи припоје услузи социјално становање у заштићеним условима са фокусом на то да намена услуге буде за младе са смањеним могућностима.

ОРГАНОГРАМ ЦЕНТРА ЛОКАЛНИХ УСЛУГА ГРАДА КРАЉЕВА

Закон о социјалној заштити Републике Србије као индиковане кориснике социјалних услуга одређује различите структуре корисника социјалне заштите, док се међу услугама социјалне заштите сматрају јасно дефинисане групе услуга за чије је успостављање и финансирање надлежна јединица локалне самоуправе:

1) дневне услуге у заједници – дневни боравак, помоћ у кући, свратиште, лични пратилац детета и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;

2) услуге смештаја у прихватилиште, предах смештај и друге врсте смештаја у складу са законом;

3) услуге подршке за самосталан живот – становање уз подршку, персонална асистенција и друге врсте подршке неопходне за активно учешће корисника у друштву;

4) саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге у делу интензивних услуга подршке породици која је у кризи, саветовање и подршка родитељима, хранитељима и

усвојитељима; подршка породици која се стара о свом детету или одраслом члану породице са сметњама у развоју; и друге саветодавне и едукативне услуге и активности.

У Центру локалних услуга града Краљева се обављају послови планирања и спровођења услуга социјалне заштите којима се унапређује положај деце и младих из угрожених социјалних група, одраслих и старијих, са нагласком на законом дефинисане осетљиве друштвене групе који живе у Краљеву и то кроз:

1. Пружање услуга намењених деци, младима, одраслим и старијим лицима;
2. Послове праћења (мониторинга) пружених услуга, вредновање (евалуацију) ефеката пружених услуга, као и иницирање, развој и унапређење услуга;
3. Међусекторску сарадњу са релевантним социјалним актерима у локалној заједници и шире (Центар за социјални рад, школе, предшколске установе, здравство, цивилни сектор...) у циљу што ефикаснијег спровођења услуга социјалне заштите;

УВОД

Социо-политички контекст положаја и надлежности установе у систему социјалне заштите Републике Србије и јединице локалне самоуправе

Пружање услуга социјалне заштите у надлежности Центра локалних услуга у складу је са законским и подзаконским актима који регулишу право на коришћење услуга социјалне заштите у надлежности јединице локалне самоуправе, али и самог стратешког контекста у којем се одвија социјална заштита. Опште прихваћено становиште је „да систем социјалне заштите треба да буде ефикаснији и обухватнији за све, а посебно за ризичне групације становништва, међу којима је значајно учешће старијих лица; да функције социјалне заштите треба да се децентрализују и да се реafirмише улога локалне заједнице у брзи о старијим лицима; да посебно треба развијати превентивне и терапијске функције социјалне заштите; да треба развијати нове услуге и повећавати обим и квалитет постојећих услуга“. У стратешком контексту прилагођавања система социјалне заштите социјалним и економским последицама старења становништва, демографска процена је да ће се интензивирати процес старења становништва и да ће доћи до даљег продужења просечног људског века, што ће довести до значајнијег увећања броја старијих лица. Знатан број старијих лица ће због изнемоглости, болести и инвалидности, односно, без подршке породичног окружења бити упућен на коришћење одговарајућих услуга социјалне, здравствене заштите и других услуга, укључујући и обезбеђивање неких основних животних услова. Поменуте процене захтевају даљи развој појединих система социјалног обезбеђења становништва и убрзано прилагођавање специфичностима животних услова и потреба које се јављају у старости. Закон о социјалној заштити Републике Србије и усклађена подзаконска, стратешка и оперативна акта приоритетно истичу развијање видова друштвене подршке породици и помоћи старијим људима у њиховом природном животном окружењу као један од општих циљева плуралне социјалне политике. Приоритет у обезбеђивању друштвене подршке, помоћи и заштите у старости, даје предност развијању оних видова подршке и облика услуга који омогућавају да старија лица, угрожена неповољним животним околностима остану у свом домаћинству и познатом окружењу, по могућности, до краја живота.

Функционисање установе оличено у програмским циљевима услуга намењених особама са инвалидитетом у потпуности је усклађено са циљевима Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, као и недавно усвојене Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период 2025-2030 у погледу побољшања свеукупног друштвеног и

економског положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији и њиховом равноправно учешће у друштву, путем уклањања препрека у области приступачности, партиципације, једнакости, запошљавања, образовања и обуке, социјалне заштите, здравства и других аспеката који доприносе изједначавању њихових могућности и остваривању инклузивне једнакости.

Према дефиницији инклузије коју је поставио УНЕСКО као друштвеног процеса “реаговања на разноврсност потреба свих ученика кроз све веће учествовање у учењу, културама и заједницама и све мању искљученост у оквиру образовања и из њега” оправдава се потреба и сврсисходност дневних услуга у заједници као што је услуга личног пратиоца детета којом се ствара могућност и обезбеђују услови да деца из маргинализованих група буду у потпуности укључена у редовне токове и све садржаје друштвеног живота. Наш нарочит акценат у раду имају деца са сметњама у развоју укључена у образовни систем, као и одрасле особе са инвалидитетом укључене у разноврсне радне, образовне и друштвене ангажмане са циљем подстицаја њихове социјалне инклузије.

Законодавни оквир

Годишње оперативнo планирање Центра локалних услуга града Краљева има за циљ да сагледа законски и стратешки социо-политички контекст у коме установа делује, резултате рада у претходној години, планирање и унапређење рада у актуелној календарској години. Програм рада и План развоја установе заснован је на овлашћењима и надлежностима за рад који проистичу из следећих законских и стратешких докумената:

1. Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/2011 и 117/2022-одлука УС);
2. Закон о раду („Службени гласник РС”, број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 — одлука УС, 113/2017 И 95/2018 — аутентично тумачење)
3. Закон о запосленима о јавним службама („Службени гласник РС”, број 113/2017 и 95/2018);
4. Посебан колективни уговор за социјалну заштиту у Републици Србије („Службени гласник РС”, број 29/2019, 60/2020 и 88/2023)
5. Закон о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021-др.закон, 92/2023 и 94/2024);
6. Правилник о лиценцирању организација социјалне заштите („Службени гласник РС”, број 42/2013);
7. Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Службени гласник РС”, број 42/2013, 89/2018 и 73/2019);
8. Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 42/2013);
9. Правилник о стручним пословима у социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 1/2012 42/2013);
10. Одлука о социјалној заштити града Краљева („Службени лист града Краљева”, број 40/23);
11. Одлука о оснивању Центра локалних услуга града Краљева(“Сл. лист града Краљева”, бр. 32/2017, 2/18 и 22/2018);
12. Статут Центра локалних услуга града Краљева(“Сл.лист града Краљева”, бр.6/2018, бр.12/2018 и бр. 22/18);

13. Подзаконска акта која регулишу услуге социјалне заштите (правилници о мерилима и критеријумима за пружање услуга, правилници о партиципацији у ценама услуга и др.):

- Правилник о условима обезбеђивања и пружања услуге помоћ у кући („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године);
- Правилник о мерилима и критеријумима за утврђивање цена услуге и учешћа корисника и сродника у трошковима помоћи у кући („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године);
- Правилник о условима обезбеђивања и пружања услуге социјално становање у заштићеним условима („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године);
- Правилник о начину и условима пружања и мерилима и критеријумима за утврђивање цене услуге персоналне асистенције за особе са инвалидитетом („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године);
- Правилник о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге персоналне асистенције за особе са инвалидитетом („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године);
- Правилник о становању уз подршку за младе који се осамостаљују („Сл. лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године).
- Правилник о условима обезбеђивања и пружања услуге лични пратилац детета („Сл. лист града Краљева“ бр. 3 од 31.01.2019.);
- Правилник о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге личног пратиоца детета („Сл. лист града Краљева“ бр. 3 од 31.01.2019.)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге персоналне асистенције за особе са инвалидитетом бр. 011-335/2019 од 06.12.2019.
- Правилник о изменама и допунама Правилника о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге личног пратиоца детета бр. 011-334/2019 од 06.12.2019.
- Одлука о помоћи детету и ученику са сметњама у развоју („Сл. лист града Краљева“ бр. 36 од 27.12.2019.

Мисија Центра локалних услуга града Краљева заснована је на тежњи ка унапређењу квалитета живота свих грађана/ки града Краљева развијањем ефикасног и целовитог система пружања услуга социјалне заштите према мапираним потребама становништа. Делатност Установе проистиче из законодавних овлашћења и надлежности и подразумева организовање, реализовање и развој услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасле и старе, којима је задовољавање потреба из било којих разлога онемогућено на територији јединице локалне самоуправе.

Овим Програмом рада и планом развоја утврђују се послови и задаци установе који су у функцији пружања подршке и задовољења потреба од значаја за кориснике услуга,

њихове породице, као и непосредног интереса за локално становништво. Приказани програм и план рада односи се на пружање услуга из система социјалне заштите који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе и представља оквир за рад који произилази из резултата рада и мапираних потреба које ће веродостојније бити приказане кроз сумирани Извештај о раду за 2024. годину. Развој услуга и саме установе зависи од реалних финансијских оквира дефинисаних Одлуком о буџету града Краљева за 2025. годину у којима установа врши своју надлежност са фокусом на развој већ успостављених услуга и на приоритетне потребе корисника. У многоме би развоју услуга социјалне заштите током 2025. године допринело благовремено усвајање стратешких и планских аката у социјалној политици који би потенцијално могли допринети оперативнијем позиционирању установе у социјалној политици Града, ревидирању постојећих услуга и планирању даљег социјалног развоја. Нарочито, израда и усвајање Стратегије социјалне политике као недостајућег, секторског стратешког документа и пратећег Локалног акционог плана којим ће се дефинисати правци даљег унапређења локалне социјалне политике и који могу допринети томе да се током 2025. године и надаље прецизирају приоритетни задаци установе. Посебно, поштујући обавезу јединица локалне самоуправе на дефинисање планског оквира за деловање у области социјалне заштите која је прописана чланом 20. Закона о социјалној заштити и успостављање праксе израде Програма унапређења социјалне заштите, у складу са методологијом предвиђеном чланом 14. Закона о планском систему, био би омогућен континуирани развој постојећих и успостављање нових услуга у складу са препознатим потребама корисника/потенцијалних корисника, што би установи дало јаснији оквир деловања и могућност утицаја на креирање решења за приоритетне потребе у области социјалне заштите. Имајући у виду да су наведена стратешка и планска акта недостајућа, као и да се не препознаје јасна улога у координирању социјалном политиком органа надлежног за послове социјалне заштите у оквиру Градске управе града Краљева, Програм рада и план развоја установе доноси се на основу већ успостављеног система услуга социјалне заштите које су развијене у сарадњи са Центром за социјални рад Краљево и Одељењем друштвених делатности града Краљева.

ПРИОРИТЕТИ РАДА УСТАНОВЕ У 2025. ГОДИНИ

Делатност Установе одвијаће се у складу са програмским циљевима и садржајима социјалне политике града Краљева и зависиће од актуелних друштвених кретања која ће условљавати процес рада и прилагођавања новонасталим социо-економским условима. Приоритет рада установе огледаће се у задржавању нивоа стандарда у квалитету рада већ развијених 5 услуга са тенденцијом да услуге буду увремењене, доступне и целисходне. За потребе оперативнијег планирања и праћења спровођења услуга у 2025. години за сваку услугу у надлежности установе доноси се годишњи програм рада, тако да саставни део овог извештаја сачињавају следеће целине:

1. Годишњи програм рада за услугу помоћ у кући за одрасла и стара лица
2. Годишњи програм рада за услугу лични пратилац детета
3. Годишњи програм рада за услугу персонална асистенција
4. Годишњи програм рада за услугу социјално становање у заштићеним условима
5. Годишњи програм рада за услугу Дневни центар за старе на Берановцу
6. Кадровски план установе
7. План стручног усавршавања
8. План развоја услуга

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА ЗА УСЛУГУ ПОМОЋ У КУЋИ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА

Према чл. 2. Закона о социјалној заштити ("Сл. гласник РС", 24/2011 и 117/2022) социјална заштита је организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености. Социјална заштита је једна од најбитнијих области једног друштва које су потребне да се обезбеди подршка старијим особама и унапреди њихово благостање. Због ризика које старост сама по себи носи у смислу угрожене економске сфере старих особа као и смањења функционалних капацитета код многих старијих лица које немају подршку породице или је та подршка недовољна, социјална заштита представља један од стубова подршке за пристојан живот у таквим условима. Та подршка се остварује кроз различита новчана давања, накнада, али и кроз услуге које омогућавају да старије особе уз подршку наставе живот у свом окружењу. Услуге социјалне заштите за старије се организују делимично на централном нивоу, а у већој мери на локалном нивоу, у облику различитих услуга попут дневних центара, дневних боравака и најраспростарањеније услуге помоћ у кући за одрасла и стара лица.

О услузи помоћ у кући

Услуга се пружа када је породична подршка недовољна или није расположива, у складу са идентификованим индивидуалним потребама старијих особа, које услед немоћи или смањених функционалних способности нису у стању да живе без помоћи других лица. Услуга помоћ у кући се пружа корисницима у урбаном и руралном подручју града Краљева. Корисници права на услуге помоћи у кући су одрасла и стара лица, за које, по процени стручних радника Центра за социјални рад Краљево, постоји потреба за остваривањем те услуге, у складу са правилником (чл. 13.). Услугом се обезбеђује подршка старијим лицима у задовољавању свакодневних животних потреба, како би им се унапредио квалитет живота у старости и превенирао одлазак у институцију. За услугу се опредељују најчешће самоиницијативно и на предлог чланова породице. Већина старих је смањених функционалних способности, без довољне подршке породице, због чега нису способни да живе без свакодневне или редовне подршке других особа. Изузетно, услугу могу користити и особе млађе од 65 година са трајним инвалидитетом којима је с обзиром на здравствени и социјални статус овакав вид помоћи неопходан. У цени услуге помоћ и нега у кући корисници партиципирају према Правилнику о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга и учешће корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима услуге социјалне заштите.

Пружалац ове услуге, Центар локалних услуга града Краљева, поседује лиценцу за пружање ове услуге издате од стране Инспектората Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за период 2022-2027 године, те је неопходно о у континуитету обезбеђивати све потребне стандарде на основу којих је лиценца и добијена.

Циљ и сврха услуге помоћ у кући

Услуга помоћ у кући припада дневним услугама у заједници којом се старијим лицима пружа подршка у задовољавању свакодневних животних потреба како би се унапредио или одржао квалитет живота у старијем животном добу, подржава боравак корисника у породици и непосредном окружењу и превенира одлазак у институцију.

Програмске активности услуге помоћ у кући

Активности услуге помоћ у кући (чл. 75. Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите) усмерене су ка одржању и унапређењу квалитета живота корисника чијом се реализацијом обезбеђује одговарајућа нега и помоћ у следећим областима подршке:

1. Помоћ у обезбеђивању исхране, која укључује по потреби: набавку намирница, обезбеђивање готових оброка, припрема лаких оброка, припрема освежавајућих напитака, помоћ при храњењу;

2. Помоћ у одржавању личне хигијене и хигијене стана, укључујући по потреби: помоћ при облачењу и свлачењу, обављању физиолошких потреба, умивању, купању, прању косе, чешљању, бријању, сечењу ноктију, прању и одржавању постелине, одеће и обуће, одржавању чистоће просторија, судова и уређаја у домаћинству;

3. Помоћ у загревању просторија, укључујући по потреби: ложење ватре, чишћење пећи, помоћ у набавци огрева;

4. Помоћ у задовољавању социјалних, културно-забавних и других потреба, укључујући: помоћ при кретању унутар и ван куће, набавку новина и књига, иницирање социјалних контаката и укључивање корисника у пригодне културне активности у јединици локалне самоуправе, старање о плаћању рачуна за електричну енергију, телефон, комуналије и сл.;

5. Посредовање у обезбеђивању различитих врста услуга, укључујући по потреби: посредовање у поправци водоводних, електричних и других инсталација, столарије, уређаја за домаћинство, кречење стана и друге услуге;

6. Набавку и надгледање узимања лекова и примену савета прописаних од стране квалификованих медицинских стручњака и одвођење на лекарске прегледе;

7. Санирање и негу мањих повреда;

8. Контролу виталних функција (крвни притисак, телесна температура, ниво шећера у крви, уношење и избацивање течности и сл.);

Поступак за остваривање права на услугу

Потребу и целисходност услова за остваривање права на услугу помоћ у кући утврђује стручни радник Центра за социјални рад Краљево, по службеној дужности или на захтев корисника, у складу са одредбама Закона о социјалној заштити Републике Србије (“Сл. гласник РС” број 24/2011, 117/2022-одлука УС). Центар за социјални рад одлучује о коришћењу услуге применом одредаба закон којим се уређује општи управни поступак, ако Законом о социјалној заштити није другачије одређено, доношењем решења о остваривању

или одбијању права на коришћење услуге. Ако водитељ случаја, односно када је то законом и другим прописима одређено, стручни тим Центра за социјални рад процени да корисник има потребу за услугом, доноси решење о признавању права на коришћење услуге коју обезбеђује јединица локалне самоуправе и упућује корисника код пружаоца услуге. У овом моменту, не постоји други овлашћени пружалац услуге помоћ у кући у граду Краљево осим Центра локалних услуга града Краљево. Супротно, ако водитељ случаја, тачније када је то законом и другим прописима одређено, стручни тим Центра за социјални рад процени да корисник нема потребу за услугом, захтев за коришћење услуге социјалне заштите одбиће се решењем на које се може изјавити жалба Градском већу града Краљево као надлежном органу јединице локалне самоуправе у року од 15 дана. Жалба се подноси стручном тиму Центра за социјални рад, који је решавао у првом степену, а одлука о жалби доноси се у року од 30 дана.

Центар за социјални рад Краљево је месно надлежан за спровођење поступка за признавање права на услугу за кориснике који имају пребивалиште на територији града Краљево, а изузетно Центар за социјални рад може спровести поступак за коришћење услуге у случају да корисник нема боравиште на територији града Краљево. Спровођење услуге одвија се у складу са одредбама важеће Одлуке о социјалној заштити града Краљево од 07.12.2023. године.

Према чл. 6. Правилника о условима обезбеђивања и пружања услуге помоћ у кући („Сл.лист града Краљево“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године) право на подношење захтева за помоћ у кући имају лица којима је потребна помоћ и нега у кући, или њихов законски заступник, затим сродник са којим лице живи у домаћинству и орган старатељства - Центар за социјални рад на иницијативу других установа или непосредно у вршењу својих овлашћења, уколико постоји сазнање да је неком лицу потребна помоћ. Према чл. 77. Закона о социјалној заштити корисник, односно законски заступник корисника, може непосредно одабрати услугу социјалне заштите, односно пружаоца услуге и закључити уговор о коришћењу услуге непосредно са пружаоцем услуга и у том случају се не подноси захтев Центру за социјални рад.

У зависности од социо-економског статуса корисника, плаћање услуге може бити:

1. У целости из средстава корисника, његовог сродника или трећег лица;
2. Уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета града Краљево;
3. У целости из буџета града Краљево.

Учешће у трошковима помоћи у кући корисници, односно сродници или трећа лица, уплаћују на текући рачун пружаоца услуге, најкасније до 10-ог у месецу за претходни месец. У случају неизмирења обавеза у утврђеним роковима зарачунава се законска затезна камата. У данима у којима корисник због личих разлога не користи услуге плаћа 50% од цене помоћи у кући.

Ову услугу корисници права на новчану социјалну помоћ добијају бесплатно, а остали корисници партиципирају у цени услуге у складу са Правилником о учешћу корисника и сродника у цени трошкова услуге помоћ у кући. Право на регресирање цене услуге помоћи у кући утврђује се у зависности од односа месечног прихода по члану

домаћинства и номиналног износа новчане социјалне помоћи² за појединца утврђеног законом, за три месеца која претходе месецу у коме се пружа услуга према следећој скали:

Ред. Бр.	Цензусна група	Месечни приход по члану домаћинства	% учешћа корисника
1.	1	До нивоа социјалне сигурности за појединца	0%
2.	2	Од нивоа социјалне сигурности до двоструког нивоа социјалне сигурности за појединца	20%
3.	3	Од нивоа двоструког до троструког нивоа социјалне сигурности за појединца	40%
4.	4	Од нивоа троструког до нивоа четвороструког нивоа социјалне сигурности за појединца	60%
5.	5	Од нивоа четвороструког до петоструког нивоа социјалне сигурности за појединца	80%
6.	6	Преко петоструког нивоа социјалне сигурности за појединца	100%

Организација рада и кадрови на услузи

За потребе пружања услуге помоћ у кући, Центар локалних услуга распоређује стручног радника на пружању и координацији услуге, неговатељице-геротнодомаћице као непосредне пружаоце услуга и возача који реализује превоз геротнодомаћица до корисника. Осим службеног возила, геронтодомаћице користе и градски превоз за одласке код корисника, а све према потребама ефикасности у организацији услуге, увременености услуге и превазилажења потешкоћа у организацији ове високофреквентне услуге са само једним возилом.

1. Неговатељице: Организација рада је у складу са утврђеним минималним стандардима. Неговатељице у директном раду са корисницима реализују активности према закљученим индивидуалним плановима услуга. Услуга се реализује радним данима у трајању од минимум 2 сата дневно по кориснику. Динамика посета геронтодомаћице на недељном нивоу и садржај услуге условљени су здравственим стањем корисника и његовом породичном ситуацијом. Свака геронтодомаћица има у просеку 3 корисника дневно, зависно

² Номинални износ новчане социјалне помоћи за појединца, односно носиоца права у породици од 01.10.2024. године износи 11.919,00 динара. Усклађивање номиналног износа врши се на централном нивоу два пута годишње, у априлу и у октобру.

од броја сати пружања услуге. Број непосредних пружалаца услуге помоћ у кући (геронтодомаћица-неговатељица) одређује се на основу броја заинтересованих корисника и расположивих финансијских средстава. Неки корисници имају потребу за свакодневним обиласком, док је другима помоћ потребна једном недељно или неколико пута месечно. Геронтодомаћица у директном раду са корисником реализује активности које се по врсти и трајању планирају у индивидуалном плану услуге које израђују заједно са корисником, сродницима од значаја, стручним радником Центра, водитељем случаја у Центру за социјални рад и других релевантним актерима. Новозапосленим неговатељима/има обезбеђује се и практична обука коју пружа неговатељица/ељ са искуством на тим пословима у трајању од најмање 14 дана, ради адекватне припреме новозапосленог радника/це за пружање услуге.

2. Обавезе возача проистичу из динамике рада геронтодомаћица и организационог плана услуге са све већим фокусом на превоз неговатељица које одлазе на локације корисника ван градског и, јавним превозом, доступног приградског подручја.

3. Стручни радник на услугама у заједници непосредно је ангажован на пословима стручног рада (пословима процене, планирања и праћења корисника и реализације услуге) и пословима координације рада геронтодомаћица тако што организује рад и одређује распоред рада геронтодомаћица, прати рад геронтодомаћица и извршење индивидуалних програма пружања услуга корисницима, води евиденцију о броју и структури корисника и пруженим услугама, успоставља контакт са потенцијалним корисником и упознаје га са могућностима коришћења услуга, садржајем услуга и начином коришћења; одређује геронтодомаћицу која ће пружати услуге конкретном кориснику; задужени стручни радник упознаје корисника са свим његовим правима на почетку коришћења услуге; детаљно га информише о критеријумима, неопходној документацији, цени и врстама услуга које се пружају.

Услугу закључно са 31.12.2024. године наша установа је пружала за 83 корисника, а на пословима непосредних извршилаца-домаћица, било је ангажовано 12 домаћица које поседују лиценцу за пружање услуге и 1 возач.

Капацитет услуге: Број непосредних пружалаца услуге помоћ у кући (сарадника на услузи помоћ у кући/тзв. геронтодомаћица, односно неговатељица) одређује се на основу броја заинтересованих корисника-упута Центра за социјални рад или непосредно уговорених услуга, као и расположивих финансијских средстава на шта ће се ослањати и потенцијал за унапређење услуге и у 2025. години. Спрам броја реализованих захтева током 2024. године, у 2025. години планирано је да се овом услугом обухвати највише 70 корисника месечно и, с тим у вези, планирано је ангажовање највише до 12 неговатељица, уз подршку једног возача за превоз у руралним подручјима. Према потреби формираће се Листа чекања на коришћење услуге до расположивости капацитета пружаоца услуге. Организација рада зависиће од броја сати услуге установљене правом на услугу за сваког корисника појединачно, али и места пружања услуге имајући у виду разуђеност територије коју град Краљево заузима, као и обавезу пружаоца услуга да услугу омогући на равноправним основама како за градско, приградско, тако и сеоско подручје што је значајан изазов.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА НА УСЛУЗИ ЛИЧНИ ПРАТИЛАЦ ДЕТАТА

Лични пратилац услуга је из система социјалне заштите регулисана Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Службени гласник РС“ бр. 42/2013, 89/2018 и 73/2019) за пружање услуга из система социјалне заштите која деци са сметњама у развоју пружа социјалну подршку за свакодневну самосталност деце у дому, заједници и укључење у редовни школски, односно предшколски програм до завршетка средње школе. Услуга личног пратиоца дефинисана је и чл. 136. ст. 5-6. Закона о основама образовања и васпитања РС („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017 и 27/2018 – др. закони) и Правилником о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом из 2018. године („Сл. гласник РС“ бр. 80/2018) при чему нарочито треба нагласити разликовање ове услуге од права на педагошког асистента који се недвосмислено разликују у нормативном уређењу, иако се догађало да се у пракси поистовећују. Изостанак педагошких асистената у школама и предшколским установама, недостатак финансијских, логистичких, људских ресурса и компетенција за прилагођавање школа потребама инклузије уз неразвијеност услуга дневног борава, превоза за особе са инвалидитетом/децу са сметњама у развоју и др. услугу личног пратиоца чине неопходном и приоритетном.

Град Краљево препознао је услугу личног пратиоца као основно право уређено Одлуком о социјалној заштити града Краљева (“Сл. лист града Краљева” бр. 40/23) и правилницима који уређују услугу и партиципацију корисника у цени услуге. Услуга је поверена на развој, успостављање и непосредно пружање установи, Центар локалних услуга града Краљева, овлашћеном пружаоцу услуге уписаном у Регистар пружалаца услуга социјалне заштите при Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за период 2022-2027 године.

О услузи личног пратиоца детета

Лични пратилац детета услуга је социјалне заштите и организовани сервис подршке заснован на идеји о инклузији, социјалној кохезији и праву на изградњу личног интегритета детета без обзира на развојне тешкоће. Значај услуге препознаје се у могућностима да се услуга организује у раном развојном периоду када је развојна моћ велика и да се пружа у континуитету у складу са потребама детета. Услуга је подједнако важна како деци као директним корисницима, тако и породицима као индиректним корисницима. Услуга је важна школама, вртићима, јер уз подршку личног пратиоца могу неометано спроводити васпитно-образовни и образовно-васпитни рад, као и неким другим организованим облицима социјалног укључивања (спортским радницима, дефектолозима и сл.). Услуга је директно намењена пружању подршке деци са инвалидитетом/сметњама у развоју која су обухваћена васпитно-образовним системом.

Иако је реч о висококвалитетној услузи која се одвија на релацији један на један, тј. која је усмерена директно на дете као корисника услуге ипак су њени утицаји далекосежнији. Ова услуга се рефлектује на низ социјалних односа у заједници и иста јесте један од носиоца инклузије. Квалитетно реализованом услугом, осим директног бенефита за дете, растерећују се и остали друштвени односи који су у директној или индиректној вези са функционалним сметњама, односно инвалидитетом детета. Обезбеђењем услуге лични

пратилац детета битно се растеређују породични односи што доприноси побољшању квалитета живота читаве породице. Ова услуга рефлектује се и на сам васпитно-образовни процес, јер ангажовањем личног пратиоца наставник више не мора да брине о базичним потребама детета, већ може да се усмери на квалитетно реализовање образовно-васпитног процеса чиме се битно унапређује настава у целини. Добит од те врсте растеређења добијају како дете са сметњама у развоју/инвалидитетом тако и цела вршњачка група. Дете коме је доступна ова услуга осећа се сигурније, одваја се од породице што је важно за процес одрастања, осамостаљивања и социјализације у сваком смислу и добија потребну подршку да има приступ истим ресурсима као и његови вршњаци без сметњи у развоју. Тиме остварујемо школу равноправности и једнаких могућности за све, тј. једно од основних права сваког детета. Укључивањем у вршњачку групу отварамо пут лакшем укључивању у локалну заједницу у целини.

Циљна група услуге

Лични пратилац доступан је детету са инвалидитетом, односно са сметњама у развоју, коме је потребна подршка за задовољавање основних потреба у свакодневном животу у области кретања, одржавања личне хигијене, храњења, облачења и комуникације са другима, под условом да је укључено у васпитно-образовну установу, односно школу, до краја редовног школовања, укључујући завршетак средње школе.

Сврха ангажовања личног пратиоца је пружање детету одговарајуће индивидуалне практичне подршке ради укључивања у редовно школовање, и активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности.

Активности личног пратиоца детета, планирају се и реализују у складу са индивидуалним потребама детета у области кретања, одржавања личне хигијене, храњења, облачења и комуникације са другима, што укључује:

1) Помоћ код куће у облачењу, одржавању личне хигијене (умивање, чешљање, прање зуба), при храњењу (припрема и сервирање лакших оброка, храњење или помоћ у коришћењу прибора и сл.), припрему књига и опреме за вртић односно школу;

2) Помоћ у заједници, што укључује:

(1) помоћ у коришћењу градског превоза (улазак и излазак из средстава превоза, куповина карте и сл.),

(2) помоћ у кретању (оријентација у простору уколико је дете са оштећењем вида, гурање колица или коришћење других помагала и сл.),

(3) одлазак на игралишта односно места за провођење слободног времена (подршка у игри, подршка и посредовање у комуникацији и сл.), укључујући културне или спортске активности и друге сервисе подршке.

3) Помоћ у школи/вртићу, што укључује:

(1) Одвођење и довођење у школу/вртић и враћање кући, као и подршка при кретању и коришћењу помагала;

(2) Боравак на школском одмору (безбедност детета, подршка при кретању, конзумирању ужине, тоалетна хигијена и др.);

- (3) Боравак на часу, изузетно, према процени стручног радника и образовне установе;
- (4) Подршка у комуникацији са вршњацима и наставницима/васпитачима и другим особама од значаја;
- (5) Помоћ детету на часу, према потреби: припрема прибора и књига, подршка у одржавању пажње на часу, извођење са наставе до тоалета или на друге активности од значаја за корисника у школи/вртићу и др.
- (6) Подршка детету у одласку на екскурзију/школу у природи/излет према захтеву родитеља/школе и процени стручног радника, а уз сагласност личног пратиоца.

У складу са расположивим финансијским средствима, а према захтеву родитеља/законског заступника услуга се може пружати и ван минималних стандарда, током распуста, тј. ваннаставног дела године за активности у заједници и то за третмане, школе спорта, окупационе, културно-забавне и друге активности од значаја, а све према Процедуре о пружању услуге лични пратилац током ваннаставног дела школске године. Одлуку о одобрењу захтева доноси овлашћено лице пружаоца услуге на предлог стручног тима пружаоца услуге.

Организација рада и кадрови на услузи

Пружалац услуге, односно реализатор програмских активности, има најмање једног стручног радника који може радити са максимално 40 корисника истовремено. Организацију услуге уз стручног радника на услузи спроводе и други запослени/ангажовани радници установе и то према потребама посла и спровођења законских обавеза пружаоца услуге.

Стручни радник ће кроз пружање услуге заједно са родитељима, личним пратиоцем детета, водитељем случаја и наставником/васпитачем изградити за сваког корисника индивидуални план услуге, а на основу процене потреба, снага, ризика, способности и интересовања. На основу индивидуалног плана услуге ангажовани лични пратилац детета ће започети реализацију подршке и помоћи у циљу задовољавања потреба корисника. Лични пратилац детета је дужан да води дневник рада током пружања услуге, као и све потребне евиденције које стручни радник задужи ради праћења услуге. Ангажованим личним пратиоцима деце свакодневно ће бити на располагању стручна подршка, у ситуацијама евентуалних дилема и тешкоћа у пружању услуге. На сваких шест месеци стручни радник ради евалуацију-поновни преглед индивидуалног плана услуге, што је и начин праћења и вредновања рада пратилаца, као и један од сегмената на основу којег ће се вредновати успешност реализације услуге. На услузи је формиран регистар корисника и досије за сваког корисника услуге, као део обавезне документације услуге. Стручни радник на услузи као координатор услуге прати реализацију услуге и задужен је евалуацију услуге.

Непосредну услугу личног пратиоца пружа сарадник - лични пратилац детета. Стручни радник на услузи и сарадник - лични пратилац имају завршену обуку по акредитованом програму за пружање услуге личног пратиоца. Сарадник - лични пратилац не може бити члан породичног домаћинства у коме живи корисник, сродник у правој линији као ни брат и сестра, односно брат и сестра по оцу или мајци корисника. Сарадника-личног

пратиоца опредељује стручни радник на услузи, уз сагласност родитеља/законског заступника који потписује Изјаву којом се саглашава са избором личног пратиоца.

За потребе непосредног рада биће формирана Листа потенцијалних пружалаца услуге сходно динамици сарадње са Националном службом за запошљавање са којом је наша установа склопила Меморандум о сарадњи, док ће се зависно од финансијских могућности за реализацију пуног обима услуге формирати Листа чекања на коришћење услуге, а све у складу са процедурама које уређују организацију услуге.

Организација рада на услугу у складу је са интерним процедурама које услугу дефинишу и које усваја пружалац услуге. Унапређење квалитета рада на услузи зависи од финансијских могућности пружаоце услуге у календарској години.

Организациони капацитет пружаоца услуге:

- 1 стручни радник на највише 40 корисника;

За потребе организације услуге за више од 40 корисника, према финансијским могућностима, ангажоваће се 1 стручни сарадник за капацитет до нових 20 корисника.

Закључно са 31.12.2024. услуга је организована за 58 корисника. Спрам броја реализованих и броја потенцијалних захтева за рад током 2024. године, и у вези са тим одређеним финансијским средствима одлуком о буџету за 2025. годину планирано је да се овом услугом обухвати највише 40 корисника. Спрам такве пројекције очекује се да ће бити ангажовано највише 26 извршилаца-личних пратилаца.

Услуга ће се и надаље пружати према модалитетима коришћења услуге према сату (до највише 8 сати дневно), што омогућава уштеде. Приоритет рада на услузи јесте да се омогући да наши корисници буду покривени услугом за потребе похађања васпитно-образовног, односно образовно-васпитног процеса, док ће се за активности у заједници врши организација услуге према финансијским капацитетима услуге: одлуком о буџету града и износа наменског трансфера који се очекује током 2025. године. На услузи ће током 2025. године бити активирана Листа чекања на коришћење услуге из разлога немогућности да се спрам финансијских могућности пружаоца услуге покрије број свих упућених захтева корисника. Како би превазишао ову потешкоћу, пружалац услуге ће у садејству са оснивачем и центром за социјални рад настојати да развије алтернативне и комплементарне услуге као што су услуга помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и услугу превоза за особе са инвалидитетом које су финансијски економичније, како за организатора, тако и саме кориснике.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА НА УСЛУЗИ ПЕРСОНАЛНА АСИСТЕНЦИЈА

Доношењем Закона о социјалној заштити Републике Србије (“Сл.гласник РС” бр. 24/2011 и 117/2022 - одлука УС) први пут се уводи концепт самосталног живота у јавни дискурс кроз тзв. услуге подршке за самостални живот што представља значајан корак у развоју сервиса подршке који би требали да омогуће пуну социјалну укљученост и

самосталност особа са инвалидитетом.³ Услуге подршке самосталном животу пружају се појединцу како би се његове могућности задовољавања основних животних потреба изједначиле са могућностима других чланова друштва, да би му се побољшао квалитет живота и омогућило да води самосталан и квалитетан живот у друштву (став 1. члана 45. Закона). Овај концепт у складу је са општеприхваћеним теоретским моделом гледања на инвалидитет, тзв. социо-инклузивним моделом који инвалидитет посматра из угла баријера које особама са инвалидитетом онемогућују равноправност у друштву у коме живе. Социјални модел инвалидности на инвалидитет не гледа из угла дијагнозе, што је било својствено раније присутном, традиционалном медицинском моделу поимања инвалидности, већ из угла односа друштва према социјалном укључивању свих особа без обзира на различитост и/или оштећење тако што се проблем не налази у особама које имају хендикеп, већ у друштву које није отклонило препреке за инклузију особа са инвалидитетом/сметњама у развоју. Сервис подршке самосталном животу оличен у услузи персоналне асистенције представља организован облик друштвене реакције на потребе особа са инвалидитетом и директно и практично надомешћује хендикеп стварајући услове да се особама са инвалидитетом омогући самосталност, избор и контрола над сопственим животом у приватној сфери, сфери друштвеног, радног, образовног и других видова ангажмана.

Као и сам механизам успостављања и пружања ове услуге део је настојања да држава Србија путем свог децентрализованог политичког система обезбеди остваривање обавеза које је преузела ратификацијом Конвенције о правима особа са инвалидитетом и Опционог протокола из 2009. године („Сл. гласник РС“, број 42/09) тако да се особама са инвалидитетом омогући пуно и равноправно учешће у свим областима друштвеног живота на основу једнакости са другима, односно да у пракси ефикасно остварују грађанска, политичка, економска, социјална, културна, социјална и сва друга права која им припадају. Конвенција, такође, уређује мере које државе треба да предузму како би особама са инвалидитетом омогућиле самостални живот и укљученост у локалну заједницу, уз одговарајуће службе подршке (члан 19.) што је инкорпорирано у нормативно уређење система социјалне заштите наше земље и антидискриминационо законодавство, генерално.

О услузи персоналне асистенције

Центар локалних услуга града Краљева услугу персоналне асистенције пружа од септембра 2018. године, када је започето пилотирање да би се 2023. исто окончало добијањем званичне лиценце за овлашћено пружање услуге. Обезбеђивањем стручног радника на услузи у заједници који је током 2023. године координирао организацијом рада

³ Водич кроз права особа са инвалидитетом – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, доступно на:
<http://www.minrzs.gov.rs/files/doc/invalid/Vodic%20kroz%20prava%20osoba%20sa%20invaliditetom.pdf>

услуге и персоналним асистентима, пратио спровођење услуге, вршио евалуацију, извештавање и старао се о обезбеђивању испуњености минималних стандарда на пружању услуге, у складу са тим Установа званично добија лиценцу за пружање услуге персоналне асистенције почев од 05.09.2023.год.

Актуелно, услуга се пружа у складу са законским и подзаконским актима који услугу дефинишу и то у складу са одредбама важећег, кровног, Закона о социјалној заштити РС и Одлуком о социјалној заштити града Краљева ("Сл. лист града Краљева" бр. 40/23 од 7. децембра 2023. године) као једно од основних права у систему социјалне заштите. Услуга се пружа у складу са Правилником о начину и условима пружања услуге персоналне асистенције ("Сл. лист града Краљева бр. 22/2018 од 24.09.2018. године) и Правилником о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге персоналне асистенције за особе са инвалидитетом („Сл.лист града Краљева“ бр. 22/18 од 24.09.2018. године).

Кроз стручни и оперативни рад, током 2024. године настојало се да се процедуре и пракса у раду у континуитету примењују и поштују спрам минималних структуралних и функционалних стандарда услуге, а са друге стране обезбеђивани су услови за унапређење и развој нових садржаја и активности у оквиру услуге, као и боље управљање очекивањима у смислу усмеравања ресурса ка оним активностима које корисници процењују као најделотворније. Крајем 2024. године спроведен је процес интерне евалуације на услузи а са циљем унапређења квалитета рада пружаоца услуге у складу са минималним, структуралним и функционалним стандардима као гаранције минималног квалитета пружене услуге за кориснике. Предмет спроведене интерне евалуације је обухватао задовољство корисника пруженим услугама као кључног аспекта који треба да послужи развоју и унапређењу услуга и показатељ шта у пружењу услуге функционише добро, шта се може додатно унапредити, а где је у раду потребно отклонити недостатке и на који начин. Подаци добијени проценом задовољства корисника смерница су за потребе и вредности које корисници оцењују у начину организације услуге. Истовремено, кроз спровођење овог процеса оснажујемо кориснике да узму активно учешће у организацији и планирању услуге коју користе и на тај начин излазе из улоге пасивног примаоца помоћи. Подаци добијени кроз процес интерних евалуација врло су користан алат за унапређење и развој нових садржаја и активности у оквиру услуге, као и боље управљање очекивањима у смислу усмеравања ресурса ка оним активностима које корисници процењују као најделотворније. Пружалац услуге ће добијене налазе користити надаље као индикатор о делотворности и учинку појединачних услуга, као аргумент за лоцирање додатних буџетских средстава, као индикатор успешности издвојених буџетских средстава у оквиру редовног извештавања оснивачу, али и као индикатор за израду захтева за новим, недостајућим програмима подршке преточеним у програмске активности или нове услуге.

На основама извештаја из интерне евалуације пружаоца услуге персонална асистенција за 2024. годину, на основу месечних извештаја из мониторинга и евалуације услуге током 2024. године, као и на основама искуства у пружању услуге у периоду од 2018-2024. године израђен је Годишњи програм рада услуге пружаоца услуге.

Закључно са 31.12.2024. године било је 14 корисника на услузи док је нова 2025. година обележена једним корисником мање, у ситуацији својевољног захтева за престанком коришћења услуге једног корисника. Од укупног броја корисника њих 5 користи услугу 6 година у континуитету, 2 корисника је користи у трајању од 2 године, 2 корисника у трајању од годину дана док је 4-оро корисницима година евалуације прва година коришћења услуге. Старосна категорија корисника је разноврсна те од њих 14 имамо 1 стару, 7 одрасле и 5 младе особе. Сви корисници делимично партиципирају у цени услуге и користе је у модалитету 8 сати дневно - 10 корисника, 1 корисник – 6 сати и 2 корисника – 4 сата дневно. У погледу степена функционалне ефикасности 10 корисника је са процењеним 2. степеном подршке док 3 корисника имају потребу за континуираном помоћи и подршком другог лица како у погледу непосредне бриге о себи тако и у погледу могућности укључивања у заједницу јер потражују подршку 1. степена. Услуга се пружа особама са различитим врстама сметњи, 6 корисника има телесни инвалидитет, 6 сензорни инвалидитет и једна особа је са вишеструко присутним сметњама.

Услуга персоналне асистенције је код свих корисника кључни ресурс подршке самосталном животу при чему 11 корисника има позитивну породичну стимулацију док је двома корисницама услуга једини основ по коме могу водити самосталан живот и бити укључене у заједницу. Сви корисници индивидуално потражују асистенцију лица са којима сарађују па тако њих 8 има потребу за подршком како у активностима код куће у погледу личне и хигијене простора, припреме оброка, задовољавања личних потреба тако и у активностима у заједници у делу помоћи при кретању ван куће, коришћењу превоза, задовољавању социјалних потреба, испуњавању радних, образовних и друштвених активности у заједници као и помоћи при коришћењу терапеутских, рехабилитационих и здравствених услуга док 5 корисника креира услугу искључиво ради неометаног укључивања у заједницу. Кроз услугу корисници уређују динамику и интензитет свакодневног функционисања, неометано задовољавају своје потребе, одговорно извршавају своје радне обавезе по основу запослења (2 младе особе), остварују се на свом академском путу или воде активан друштвени живот ван места пребивалишта чиме растеређују и чланове породице на које су једино били упућени (1 млада особа која студира у Новом Саду и 1 млада особа која се осамосталила и живи у Београду), истрајно заговарају и заступају своје политичке идеје са циљем унапређења особа са инвалидитетом, остварују запажене резултате у погледу спортских постигнућа, активни су чланови удружења који се редовно придружују пројектним активностима.

Сви корисници партиципирају у цени услуге, износ партиципације утврђује месно надлежни Центар за социјални рад Краљево, а у складу са Правилником о мерилима и критеријумима за утврђивање учешћа корисника у цени услуге персоналне асистенције за особе са инвалидитетом. ("Службени гласник града Краљева" бр. 22/2018, 33/2019).

Циљна група корисника услуге⁴

Услуга персоналне асистенције доступна је пунолетним лицима са инвалидитетом са процењеним I или II степеном подршке, која остварују право на увећани додатак за туђу негу и помоћ, имају способности за самостално доношење одлука, радно су ангажована или активно укључена у рад различитих удружења грађана, спортских друштава, политичких партија и других облика друштвеног ангажмана, односно укључене су у редовни или индивидуални образовни програм.

Степен подршке⁵ одређује се с обзиром на целокупно индивидуално функционисање корисника у односу на способност бриге о себи и учествовање у активностима живота у заједници. У том смислу, под подршком I степена подразумева се да корисник није способан да се самостално брине о себи и укључи у активности дневног живота у заједници, због чега му је потребно физичко присуство и континуирана помоћ другог лица, док се под подршком II степена сматра ситуација у којој корисник може да брине о себи и да се укључи у активности дневног живота у заједници уз физичко присуство и помоћ другог лица.

Сврха услуге⁶

Сврха услуге персоналне асистенције је пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке која је кориснику неопходна за задовољавање личних потреба и укључивање у образовне, радне и друштвене активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности.

Основни циљ услуге: Омогућити особама са инвалидитетом самосталан живот и укљученост у заједницу;

Посебни циљеви услуге:

- Унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом;
- Умањење или елиминисање последица хендикепа који проистиче из инвалидитета;
- Стварање услова за већи радни и друштвени ангажман особа са инвалидитетом;
- Растерећење породица код особа са инвалидитетом који живе у породичној организацији;

Програмске активности на овој услузи су предвиђене Основним програмом услуге, а усаглашене са законским актима који уређују систем пружања услуга социјалне заштите тако да се активности планирају и реализују у складу са индивидуалним потребама корисника ради задовољавања личних потреба и укључивања у образовне, радне и друштвене активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности.

⁴ Чл. 99. Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Службени гласник РС“ бр. 42/2013, 89/2018 и 73/2019).

⁵ Регулисано чл. 15. Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Службени гласник РС“ бр. 42/2013, 89/2018 и 73/2019).

⁶ Чл. 100. Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Службени гласник РС“ бр. 42/2013, 89/2018 и 73/2019).

Активности су усмерене ка одржавању и унапређењу квалитета живота корисника, у зависности од идентификованих потреба и капацитета за самостално обављање одређених активности, као и капацитета породице корисника и доступних ресурса и по потреби укључују:

1) помоћ у одржавању личне хигијене и задовољавању основних личних потреба (помоћ при облачењу и свлачењу, обављању физиолошких потреба, купању, прању косе, итд.);

2) помоћ у одржавању хигијене стана, обављању свакодневних активности и задовољавању основних животних потреба; (обезбеђивању исхране, набавку намирница, спремање оброка, храњење, одржавању чистоће просторија и итд.);

3) подизање, премештање (трансфер) и помоћ при кретању унутар и изван корисникове куће, радног места и места где се одвијају друштвене и образовне активности, помоћ у коришћењу превоза;

4) помоћ у коришћењу терапеутских и здравствених услуга и коришћењу и одржавању помагала;

5) помоћ при комуникацији, социјалним контактима и задовољавању социјалних, културно-забавних, и других потреба;

6) помоћ при обављању различитих радних, образовних и друштвених активности.

На основу идентификованих потреба и процене доступних ресурса, пружалац услуге и корисник одређују обим и врсту ангажовања персоналног асистента, тако да се испоштују законски оквири, а омогуће сви услови за социјално укључивање свих корисника за које смо добили упутни захтев Центра за социјални рад према оствареном праву на коришћење ове услуге подршке самосталном животу. Ову услугу је могуће остварити само уколико су испуњени сви кумулативни услови за коришћење услуге, а о процени испуњености услова стара се Центар за социјални рад Краљево који доноси решење о остваривању права на услугу и упућује по службеној дужности документацију корисника Центру локалних услуга града Краљева који уређује са корисником начин пружања услуге према индивидуалним потребама и стара се о поштовању свих потребних процедура у раду спрам стандарда социјалне заштите.

Организација рада на услузи

Поступак за коришћење услуге социјалне заштите из овог закона спроводи надлежни Центар за социјални рад Краљево, по службеној дужности или на захтев корисника. Иницијативу за покретање поступка може поднети свако физичко или правно лице. Месна надлежност центра за социјални рад утврђује се према пребивалишту корисника. Изузетно, поступак за коришћење услуге социјалне заштите може спровести и центар за социјални рад на чијој територији корисник има боравиште. Корисник, односно законски заступник корисника може непосредно одабрати услугу и закључити уговор о коришћењу услуге, према одредбама Закона о социјалној заштити. Након спроведеног стручног поступка у складу са одредбама општег управног поступка и прописа социјалне заштите на основу

којих корисник остварује право на услугу, Центар локалних услуга закључује уговор о пружању услуге са корисником и персоналним асистентом. Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности, а по потреби и улога члана породице или другог лица значајног за корисника приликом пружању услуге.

На основу идентификованих потреба, способности и ризика, за сваког корисника сачињава се индивидуални план услуге. Корисник услуге и ангажовани персонални асистент сачињавају индивидуални недељни и месечни план рада. У зависности од процењених капацитета корисника и породице, индивидуалним планом услуга дефинишу се доступне активности. У изради недељног и месечног плана рада може учествовати и родитељ или друга значајна особа за корисника. Индивидуални план услуге, обавезно садржи: 1) циљеве који се желе постићи пружањем услуге; 2) очекиване исходе; 3) конкретизоване активности које ће се предузимати, укључујући и активности у процесу прилагођавања; 4) временски оквир у којем се реализује индивидуални план услуге; 5) рок за поновни преглед индивидуалног плана услуге; 6) имена лица одговорних за реализацију индивидуалног плана услуге. Поновни преглед се врши у складу са роковима наведеним у индивидуалном плану услуге, процењеним интензитетом подршке, дефинисаним циљевима и исходима, и омогућава прилагођавање активности потребама и циљевима корисника и оствареним ефектима услуге. Поновни преглед сваког индивидуалног плана услуге врши се најмање једном у дванаест месеци. Период узајамног прилагођавања персоналног асистента и корисника траје најдуже 30 дана.

Капацитет услуге за 2025. годину: највише до 13 корисника/ до 13 персоналних асистената модалитетима сатница које одговарају индивидуалним потребама сваког корисника.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА НА УСЛУЗИ СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА

Објекти социјалног становања су у потпуности били под ингеренцијом Центра за социјални рад Краљево до 01.08.2018. године када, оснивањем Центра локалних услуга града Краљева, као матичне установе социјалне заштите за пружање услуга социјалне заштите у граду Краљеву, ова услуга прелази у надлежност Центра локалних услуга. У складу са тим, донет је Правилник о условима обезбеђивања и пружања услуге социјалног становања у заштићеним условима бр. 011-269/2018-I од 20.09.2018 као и измене и допуне Правилника бр.011-141/2019-I од 20.05.2019.године. У складу са одредбама овог Правилника, поступак за коришћење услуге спроводи Центар за социјални рад Краљево који доноси решење о признавању права на коришћење услуге и упућује корисника у Центар локалних услуга града Краљева. Центар локалних услуга града Краљева управља објектима социјалног становања у заштићеним условима и у његовој је надлежности решавање свих спорних питања и доношење одлука у вези са функционисањем и одржавањем објекта.

Центар локалних услуга са корисником коме је признато право на коришћење услуге закључује уговор којим се утврђују међусобна права и обавезе.

Програм рада за услугу социјално становање у заштићеним условима за 2025. годину је изникао из потребе да се услуга унапреди како би се, најпре, испунили минимални структурални и функционални стандарди заједнички за пружање свих услуга социјалне заштите садржани у Правилнику о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите и омогућила пуна примена члана 6. Правилника о условима обезбеђивања и пружања услуге социјалног становања у заштићеним условима.

Сврха социјалног становања у заштићеним условима је да подстакне социјалну интеграцију и укључивање лица која се налазе у посебним животним околностима и којима је осим материјалних средстава потребна и остала посебна подршка за квалитетан самосталан и активан живот у заједници. Корисници имају право на коришћење стамбене јединице док трају услови под којима су то право остварили, односно док не буду били у стању да сами обезбеде животни простор и да се снађу у окружењу без подршке система социјалне заштите.

Корисници услуге могу бити корисници новчане социјалне помоћи, једнородитељске породице у стању социјалне потребе, стара лица, лица која су малолетна била под посебном заштитом државе (старатељство, хранитељство, смештај у установу социјалне заштите или другу породицу) особе са инвалидитетом, избегла и интерно расељена лиц и друга лица по стручној процени Центра за социјални рад.

Основни циљ услуге: Трајније збрињавање појединца или породице кроз обезбеђивање стамбеног простора за квалитетнији живот и безбедног окружења у коме ће свакодневно функционисати и задовољавати своје потребе.

Специфични циљеви услуге:

- Развој услуге која обезбеђује квалитет подршке породици/појединцу у складу са законима и нормативним актима из области социјалне заштите.
- Проширење обухвата и сврсисходности постојећих услуга социјалне заштите.
- Обезбеђење равноправан и побољшање приступа социјалним услугама.
- Смањење искључености и подстицање социјалне интеграције породица/особа која се налазе у стању социјалне потребе.
- Оснаживање породице и јачање капацитета појединца у правцу његовог осамостаљивања, радне активације и самосталности у решавању животних проблема и тешкоћа у којима се нашао како би се ублажиле неповољне животне околности које проистичу из стања социјалне угрожености или присуства инвалидитета у породици.
- Помоћ и подршка у стицању што већег степена самосталности и интеграције у заједници

Активности услуге су усмерене на развој и одржавање достигнутог квалитета у пружању организованог облика свеобухватне подршке и помоћи појединцу/породици која се налази у стању социјалне потребе са циљем њене социјалне интеграције и унапређења квалитета свакодневног живота. Све активности на пружању услуге обухватају следеће групе активности:

1. Обезбеђивање наменског коришћења расположивих стамбених објеката

2.Стручна подршка и одговарајући облици помоћи у самосталном живљењу

Програмске активности услуге усмерене на обезбеђивање наменског коришћења изграђених стамбених објеката обухватају:

- становање у објектима којима се обезбеђује одговарајући смештај, безбедно окружење и окружење у коме су доступне разноврсне социјалне, образовне, здравствене и културно-забавне услуге у складу са идентификованим потребама корисника, њиховим могућностима и интересовањима
- корисници добијају животни простор за личну употребу. Дужни су да стан уредно одржавају, да при коришћењу стана и заједничких делова зграде поступају са пажњом доброг домаћина а њихова приватност се поштује
- у сваком објекту, у складу са могућностима, обезбеђује се заједнички простор у којима се одвијају друштвени контакти и заједничке активности у раду са корисницима и активности међу станарима и суседима

Програмске активности услуге усмерене на пружање стручне подршке и одговарајућих облика помоћи у самосталном живљењу обухватају:

- 1) социо-едукативне активности које су усмерене на пружање подршке и помоћи ка развијању и очувању потенцијала корисника са циљем стицања самосталности и интеграције у заједници (успостављање и одржавање позитивних односа са лицима у окружењу, овладавање практичним вештинама које се користе у свакодневном животу, вођење домаћинства и коришћење ресурса заједнице, организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника, развој социјалних и комуникационих вештина)
- 2) саветодавно-терапијске активности које су усмерене на подршку, усмеравање и информисање о постојећим ресурсима у локалној заједници, остваривање права из система социјалне, здравствене заштите, права на бенефиције и услуге од значаја за квалитетнији живот корисника
- 3) активности психо-социјалне подршке и помоћи кроз тематска предавања и радионичарски рад усмерене на оснаживање потенцијала како појединца/породице тако и породице са улогом домаћина

Годишњи план рада пружаоца услуге обухвата спровођење следећих стручних поступака и активности:

- a. пријем корисника за пружање услуге социјалног становања у заштићеним условима у складу са процедурама стручног поступка предвиђеним заједничким структуралним и функционалним стандардима за пружање услуга социјалне заштите
- b. потписивање уговора са корисником о коришћењу услуге
- c. праћење и предузимање потребних мера за реализацију уговорених обавеза из уговора
- d. обезбеђивање адекватног спровођења услуге са аспекта функционалног коришћења стамбених јединица (наменско коришћење и одржавање станова и заједничких просторија од стране корисника)
- e. вођење евиденције о броју и структури корисника
- f. вођење евиденције о свом раду

- g. континуирана сарадња са породицама кроз непосредне и посредне сусрете и контакте, пружање саветодавне подршке и помоћи са циљем личног оснаживања и ублажавања и/или отклањања тешкоћа са којима се сусрећу током свог рада
- h. праћење и евалуација квалитета пружања услуге кроз континуиране, месечне обиласке стамбених објеката, разговоре са корисницима и домаћинским породицама уз примену метода и техника стручног рада са корисницима као циљном групом у целини
- i. израда годишњих и периодичних извештаја о реализованим активностима на пружању услуге

Организација рада и кадрови

Да би се спровеле наведене активности услуге потребно је ангажовање следећих лица као непосредних извршиоца услуге:

1. Стручног (са)радника (ВСС) ангажованог на активностима социјалне и психо-социјалне едукације, осамостаљивања и социјалног укључивања корисника услуге социјалног становања у заштићеним условима;
2. Сарадника на услугама у заједници-координатора услуге (ССС)
3. Административно-техничког радника (ССС)
4. Социјални едукатори (према потребама и специфичностима породица као што су услуге психотерапеута, услуге медијације и сл.)

Услуга социјалног становања у заштићеним условима спроводи се у 2 објекта на две различите локације у граду **укупног капацитета 50 станова**. Први објект се налази у насељу Берановац, у улици Првوماјска бр. 15-19 и чини га стамбена зграда са три улаза укупног капацитета 30 станова, док се други објект налази у Борачком насељу, у улици Милунке Савић бр.7 и чини га стамбена зграда од 20 станова. У згради на Берановцу капацитет становања је следећи: 9 станова квадратуре 21,35м², 8 станова квадратуре 22,55м², 4 стана квадратуре 31,80м², 8 станова квадратуре 33,95м² и 1 стан квадратуре 52,50м². У згради у Борачком насељу капацитет становања је следећи: 9 станова квадратуре 36,89м², 2 стана квадратуре 25,67м², 3 стана квадратуре 54,49м², 4 стана квадратуре 26,13м², 2 стана квадратуре 27,67м².

На дан 31.12.2024. попуњени су сви капацитети пружаоца услуге и у зградама живи укупно 108 корисника.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА НА УСЛУЗИ ДНЕВНИ ЦЕНТАР ЗА СТАРЕ

Основни циљ услуге Дневног центра за старе је унапређење квалитета живота старих особа у локалној заједници, обезбеђивањем интегрисане социјалне и здравствене подршке и пружањем могућности за задовољавање животних потреба у локалној средини и непосредном породичном окружењу.

Посебни циљеви су :

1. Останак старих у најмање рестриктивном - породичном окружењу и смањење ризика од институционализације;
2. Конструктивно и структурирано провођење слободног времена одраслих и старих у локалној заједници;
3. Очување постојећих капацитета за рад и самостално функционисање старих лица;

4. Ублажавање тешкоћа које настају као последица старења, већа приступачност социјалних и здравствених услуга рањивој групацији грађана/ки, растерећење породице као стожера бриге о старима;
5. Подстицање проактивности, социјализације, стварање услова за интеграцију и партиципацијеу старијих лица у заједници, и промовисање унутар и међугенерациске солидарности код старих особа;
6. Сензибилизација јавности за потребе старих лица, подстицање толеранције и умрежавања са актерима који делују у питањима од значаја за живот старих лица у локалној заједници;
7. Промовисање и операционализација јавних политика активног старења, као и делање спрам унапређеног разумевања потреба старијег дела популације у контексту демографског старења нације и неповољног односа радно способног и радно неспособног становништва, а у складу са реформским и актуелним социо-политичким контекстом Владе Републике Србије и ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије.

Циљна група: одрасле и старе особе у локалној заједници (приоритетно у ризику од институционалног збрињавања, без адекватне породичне и социјалне подршке).

Предност овакве ванинституционалне услуге огледа се у директној усмерености на индивидуалне потребе корисника, чиме се омогућава да старије особе што дуже остану активне и самосталне, што истовремено значи дужиостанак старих у породичном окружењу. Планом и програмом рада Дневног центра за старе за 2025. годину предвиђено је одржавање достигнутог квалитета рада у пружању услуга, као и унапређење квалитета рада у приоритетним областима сходно потребама корисника кроз обogaћивање програмских садржаја. Планиране активности које су саставни део овог плана и програма развоја за наредну годину дефинисане су у складу са потребама корисника.

Клуб за старе је најважнија програмска активност која функционише у оквирима Дневног центра за старе на Берановцу. Постоји потреба да се Дневни центар за старе обогати и другим садржајима тако да буду компајбилни са Клубом за старе и циљевима услуге на чему ће се нарочито радити и планирати у првом кварталу 2025. године. Такође, потребно је имати у виду атрактивност локације на којој се налази Дневни центар и то дислоцираност од урбаног дела града, али на атрактивном и прометном, добро приступачном месту, у средишту Берановца, са доступним ресурсима из локалне заједнице (продавница, пекара, апотека, пошта, амбуланта, Месна заједница Берановац, Удружење пензионера Берановац...). Такође, Дневни центар се налази у близини зграда за социјално становање, као и становање за подршку, па представља значајан ресурс за обogaћивање и ових услуга и увезивање са циљевима, активностима и корисничким групама. Сама чињеница да се налази у згради где је и амбуланта и пошта, у близини вртића и школе, овај објекат чини погодним за развојем нових садржаја који могу привлачити већи број посетилаца од значаја за социјално укључивање, а све у циљу да и корисничка група Клуба за старе имају доступне активности и садржаје које доприносе очувању њихових комуникационих, когнитивних и моторичких способности, међугенерациској солидарности и умрежавању, обogaћивању контаката из локалне заједнице и другим аспектима социјалног укључивања од значаја за превенирање изолованости старих људи, смањених контаката и потребом за организованим структурирањем времена.

Кадровски потенцијал установе на овим услугама у 2025. години реализоваће се у складу са потребама и интересовањима корисничке групе и зависно од финансијских могућности установе, али и процене ресурса у заједници који могу бити увезани са овом услугом. У оквиру Клуба за старе активности се током 2025. године планирају као подељене

активности у више група за које је поред стручних радника ангажованих у Центру локалних услуга града Краљева, неопходно учешће и других извршилаца активности: радионичара, предавача, лекара различитих специјалности, удружења грађана и др. За неометано спровођење услуге ангажоваће се координатор услуге (сарадник на услугама у заједници), домаћин Клуба и радник на помоћно-техничким пословима, према потребама организације услуге.

Табела бр. 1: Преглед планираних програмских активности Клуба за старе за 2025. годину:

Ред. Број	Групе активности	Назив активности	Опис
1.	Социо-едукативне и саветодавно-терапијске активности	Услуге стручних радника (социјалног радника, правника, психолога, и других лица по потреби)	Индивидуални и групни рад; Социо-едукативне активности кроз тематска предавања и радионичарски рад, саветодавно-терапијске активности и подршка у свакодневном функционисању и оснаживању породичних релација и комуникације и друге активности у складу са потребама
		Подршка у остваривању права из система социјалне и здравствене заштите, права на бенефиције и услуге од значаја за живот пензионера	Информисање о правима, упућивање на друге услуге, подршка у пословној кореспонденцији према установама и институцијама, посредовање по потреби
2.	Радно-окупационе и креативне активности	Спровођење тематских радионица	Ручни радови кроз шивење, вез, плетење; кување, уређење околине, радионице сликања, израда предмета од папира, глине, украшавање предмета разним техникама (декупаж и сл.), узгајање лековитог биља и цвећа, радионице израде есенцијалних уља и сличних видова окупације корисника.
3.	Спортско-рекреативне активности	Спортске активности	Шах, пикадо, стони тенис, фитнес, посете спортским догађајима и манифестацијама
		Рекреативне активности	Друштвене игре (јамб, карте, домине и др.), излети и екскурзије према интересовањима корисника
4.	Сервис подршке квалитету живота старих лица	Приступачне услуге неге и	Посете патронажне сестре (сваког четвртка у трајању од 2 сата)

		реhabилитације у Клубу	
5.	Културно-забавне активности	Учешће у културном животу заједнице	Посете позоришту, биоскопу, музејским поставкама и изложбама, одласци на концерте и друге манифестације у локалној заједници
		Културно-забавне активности у просторијама Клуба за старе	Песничке и певачке вечери, предавања знаменитих личности, извештаји са путовања, обележавање рођендана и других значајних датума и свечаности; плес, глума, певање и друге креативне и окупационе активности у складу са интересовањима и способностима корисника
6.	Унапређење социјалне укључености, видљивости и равносправности старих особа, као и промоција међугенерациске солидарности и умрежавања	Обележавање важних датума везаних за здравље	Едукативне активности / гостовања на предавањима и предавања у оквиру Клуба; превентивни прегледи:
		Умрежавање Клуба за старе са другим актерима у заједници (Геронтолошки центар Матарушка Бања, Центар за социјални рад, Црвени крст, Дом здравља, Завод за јавно здравље, Фондација Човекољубље, Спортски савез града Краљева, невладине организације и др.	Укључивање у постојеће пројекте, учешће у организовању акција и подршка у спровођењу акција у локалној заједници.
		-Сензибилизација јавности за потребе старих; -Привлачење нових корисника	-Медијска подршка у виду праћења активности Дневног центра, промоција рада Клуба за старе, -Развој веб презентације и савремених друштвени канала путем интернета

		из таргетиране групе -Промоција Дневног центра као примера добре праксе у сфери иновативних услуга - Обогаћивање садржаја Дневног центра новим клубовима и иновирање услуге	- Израда и дистрибуција пропагандног материјала (флајера и брошура) - учешће на сајмовима и другим видовима промоције рада Центра
		08.03.2025. Међународни дан жена	Организовано дружење у Дневном центру и медијска промоција
		01.10.2025. Међународни дан старих особа	Организовано свечано дружење и медијска промоција датума
		-Обогаћивање програмских активности Дневног центра у складу са потребама -Заговарање територијалне разуђености услуге по примеру Клуба на Берановцу -Унапређење сарадње са Удружењем пензионера Краљева	- Спровођење перманентног мониторинга и евалуације услуге, праћење статистичких података и израда извештаја и протокола о спроведеним активностима - Заговарање и предлагање проширења активности и услуге у складу са расположивим могућностима и потребама корисничке групе на више локација у јединици локалне самоуправе -Обогаћивање садржаја и ресурса за потребе рада Клуба за старе (набавка ТВ-а, паметних уређаја, спортских реквизита)

КАДРОВСКИ ПЛАН У 2025. ГОДИНИ

У циљу реализације стратешких и оперативних циљева, као и за обављање свих послова у надлежности установе као индикректног буџетског корисника и као овлашћеног пружаоца услуге потребан је одговарајући број извршилаца, одговарајуће струке и квалификација за успешно и ефикасно обављање послова. Планирање кадрова је саставни део укупног процеса планирања сваке установе, а постојећи број није довољан да би се покриле све активности, односно спровело неометано функционисање установе, у складу са законским обавезама, потребама рада, тако да је за исти потребан већи број извршилаца. Унапређење кадровског потенцијала један је од приоритета у стратешком и оперативном смислу и појављује се као потреба с обзиром на то да установа највећи део својих активности обавља на тзв. теренским пословима, тј. ангажовањима извршилаца на активностима пружања услуга социјалне заштите у заједници. Број ангажованих радника индикуван је бројем захтева корисника, осетљивим и одговорним пословима који се обављају у пружању услуга социјалне заштите, мапираним потребама корисничких група наших услуга током актуелне календарске године.

Табела бр. 2: Анализа структуре запослених у установи Центар локалних услуга града Краљево:

Ред.број	Назив радног места	Степен стручне спреме и занимање	Број запослених
1.	В.Д.Директор	ВСС, дипл.економиста	1
2.	Стручни радник на услузи лични пратилац детета	ВСС, дипл.психолог	1
3.	Стручни радник на услузи персонална асистенција	ВСС, дипл. социјални радник	1
4.	Стручни радник на услузи помоћ у кући	ВСС, дипл. педагог	1
5.	Секретар-правник	ВСС, дипл.правник	1
6.	Дипл.економиста за финансијско-рачуноводствене послове	ВСС, дипл.економиста	1
Укупно			6

Закључно са 31.12.2024. у установи је ангажовано уговорима о раду 6 лица и то 5 радника на уговорима о раду на неодређено време: стручни радник на услугама у заједници /3/, правник-секретар /1/, дипл.економиста за финансијско-рачуноводствене послове /1/, и в.д.директор као именовано лице, уговором о раду на одређено време, до истека мандата. Поред лица запослених на уговорима у раду, у Установи је закључно са 31.12.2024. године било ангажовано 84 радника уговорима ван радног односа (уговор о привременим и повременим пословима) према подацима из табеле бр. 3. Постоји потреба за регулисањем статуса и профила запослених спрам потреба рада током 2025. године што намеће ургентну потребу за запошљавањем нових радника у административним, правним и економским пословима како би се стручни послови и послови непосредног пружања услуга неометано обављали, а што подразумева интензивну сарадњу са Градском управом града Краљево као представником оснивача на добијању сагласности за запошљавање нових радника и

обезбеђивању финансијских средстава за неометан рад установе током 2025. године и надаље.

Табела бр. 3: Кадровска карта пружалаца услуга на дан 31.12.2024.

Редни број	Назив посла	Број непосредних пружалаца услуге
1	Лични пратилац детета	53
2	Сарадник на услузи лични пратилац детета и помоћ у кући	1
3	Персонални асистент	13
4	Неговатељица-геронтодомаћица	12
5	Координатор услуге Дневни центар за старе	1
6	Домаћин Клуба за старе	1
7	Возач на услузи помоћ у кући	1
8	Административно-технички послови на услугама	2
Укупно		85

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Једну од приоритетних активности установе представља и едукација и континуирано усавршавање радника кроз акредитоване програме, стручне скупове Коморе социјалне заштите, Републичког завода за социјалну заштиту, Друштва дефектолога Србије и друге видове усавршавања у овој области. Посебан акценат ставиће се на усавршавање у погледу метода рада са категоријом корисника са којима радимо у оквиру активности реализације услуге. Законска обавеза Установе је обезбеђивање услова за унапређење стручних капацитета запослених, како би могли да и сами буду лиценцирани, тј. обнављају своје лиценце за рад у социјалној заштити у складу са одредбама подзаконског акта који то подробније дефинише. Сходно Правилнику о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, члан 20. пружалац услуге обезбеђује одговарајућу стручну подршку (нпр. консултације, менторство, супервизију по одговарајућем моделу и др.), свим лицима ангажованим на пружању услуге, у складу са својим планом стручног усавршавања донетим у складу са законом којим је уређена социјална заштита. Такође, пружалац услуге обезбеђује услове за обављање приправничког стажа, односно студентске праксе у складу са правилником којим је уређено лиценцирање стручних радника. С тим у вези, настојаће да се се у 2025. години настави стручно усавршавање и унапреди кадровски потенцијал као предуслов адекватног квалитета рада установе.

Установа социјалне заштите, односно пружалац услуга социјалне заштите дужан је да запосленом стручном раднику обезбеди услове за стицање и обнављање лиценце, у складу са законом (Законом о социјалној заштити РС, члан 144.). Стручни радници и стручни сарадници у социјалној заштити имају право и дужност да у току професионалног рада стално прате развој науке и струке и да се стручно усавршавају ради одржавања и унапређивања професионалних компетенција и квалитета стручног рада. План стручног усавршавања се доноси за текућу годину на основу потреба и увида у расположиве и очекиване ресурсе. У том смислу, у 2025. години планира се реализовање обуке по акредитованим програмима које предложи Републички завод за социјалну заштиту, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и програма за које се обезбеде средства кроз пројекте и програме рада. За обуке запослених планирана су средства која су планирана Финансијским планом Установе, а такође ће се тражити

могућности за обезбеђивање средстава кроз пројектне активности и из других расположивих извора. У складу са ситуационим могућностима, Установа планира узимање учешћа на стручним скуповима, округлим столовима у области социјалне заштите, набавку стручне литературе, као и остале пригодне начине усавршавања запослених.

Стручни радници ће похађати обуке сходно календару догађаја који су под покровитељством Коморе социјалне заштите и других релевантних актера у социјалној заштити, а који су у вези са унапређењем пружања услуга социјалне заштите, вођења евиденције и докуметације, увођење нових услуга, модернизација постојећих и слично. Стручни радници на услугама у заједници похађаће обуке према недостајућим вештинама и знањима, сходно финансијским могућностима и сходно плану извођења обука садржаних у Каталогу акредитованих програма обуке Републичког завода за социјалну заштиту.

Радници запослени на општим, правним и финансијским пословима ће проћи обуке које се везују за познавање рада по услугама, обуке и семинаре везано са јавне набавке, набавке на које се не примењују прагови јавних набавки, финансијско-управљање и контрола, рад у програмима ИСКРА, СПИРИ, вођење документације и архивирање, пословна кореспонденција, израда и вођење пројеката, дигиталне компетенције за унапређење пословања и друге тематске семинаре и обуке за пружаоце услуга.

План обуке ангажованих лица – сарадника на услугама

1. Акредитована обука за помоћ у кући како би се повећао број лиценцираних, односно обучених неговатељица и створила листа потенцијалних пружалаца услуге. По ангажовању нове неговатељице, стручни радник за праћење локалних услуга упознаје је са општим циљевима и начином организације рада службе. Новој неговатељици одређује се ментор - искусна неговатељица која је детаљније уводи у посао и непосредно прати њен рад на терену, код корисника. Након две недеље ментор извештава стручног радника за праћење локалних услуга о запажањима везаних за ново ангажовано лице. На основу овог извештаја нова неговатељица се упућује на самосталан рад. Стручни радник за праћење локалних услуга још две недеље интензивније контролише самосталан рад нове неговатељице и по потреби је усмерава у раду.

2. Акредитовани програм обуке за личне пратиоце и персоналне асистенте према Каталогу акредитованих програма обуке Републичког завода за социјалну заштиту и Коморе социјалне заштите;

3. Присуство стручним скуповима, округлим столовима и конференцијама везаним за децу са сметњама у развоју/инвалидитетом;

4. Сарадња са школама и предшколским установама у делу спровођења заједничких едукативних програма везаних за рад са децом са сметњама у развоју/инвалидитетом;

5. Превенција насиља над старијим особама како би се унапредила стручна компетенција за препознавање чинилаца који доводе до насиља, симптома различитих врста насиља ради благовременог откривања старих особа код којих постоји ризик од насиља и пружања адекватне услуге и помоћи;

6. Обука за пружање социо-едукативне и психосоцијалне подршке старим особама;

7. Унапређење дигиталних компетенција запослених и вештина пословне кореспонденције и информатичке писмености;

8. Становање уз подршку-теоријски и практични аспекти пружања услуге;

9. Присуство стручним скуповима, округлим столовима и конференцијама везаним за кориснике свих структура у систему социјалне заштите;

10. Набавка стручне литературе везано за препоруке и примере добре праксе у услузи у земљи и иностранству;

11. Умрежавање у заједници кроз пројекте, учешће на организованим стручним усавршавањима других пружалаца услуге и сарадника у локалној заједници.

ПЛАН РАЗВОЈА УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У ишчекивању израде нацрта Стратегија социјалне политике као недостајућег, секторског стратешког документа којим ће се дефинисати правци даљег унапређења локалне социјалне политике планира, поштујући обавезу јединица локалне самоуправе на дефинисање планског оквира за деловање у области социјалне заштите која је прописана чланом 20. Закона о социјалној заштити, очекујемо да ће град Краљево успоставити праксу израде Програма унапређења социјалне заштите, у складу са методологијом предвиђеном чланом 14. Закона о планском систему, а којим ће бити омогућен континуирани развој постојећих и успостављање нових услуга у складу са препознатим потребама корисника/потенцијалних корисника. Такође, постоји потреба за успостављањем, односно унапређењем процеса праћења (мониторинга) и вредновања (евалуације) услуга социјалне заштите која се аргументује обавезом јединице локалне самоуправе предвиђених чланом 40. Закона о планском систему Републике Србије (“Сл.гласник РС” бр. 30/2018) који предвиђа обавезу праћења спровођења (ex-post анализа) и вредновање ефеката (евалуацију) како самог документа јавне политике, тако и учинака сваке од предвиђених мера, која се спроводи преко квантитативних и квалитативних показатеља за мерење учинака. Све наведене мере, уколико буду спровођене током 2025. године унеће новине у организационој култури вођења послова у области социјалне заштите, те ће се неминовно одразити и на ефикасност установе као пружаоца услуга социјалне заштите. С тим у вези, планирано је да се на основу мапираних потреба корисника/постојећих корисника права и услуга социјалне заштите и у складу са усвојеним Програмом унапређења социјалне заштите унапреде постојеће услуге социјалне заштите у успоставе/обезбеде нове услуге социјалне заштите за корисничке групе социјалне заштите предвиђене чланом 41. Закона о социјалној заштити.

Иако постоји објективна потреба да установа социјалне заштите оформљена за преузимање услуга социјалне заштите из надлежности јединице локалне самоуправе преузме све услуге из те надлежности са опрезом ће се приступити овом питању, јер преузимање и развој нових услуга зависи од кадровског потенцијала установе и других објективних околности финансирања на које установа може само делимично утицати. До сада установа се значајно ослањала на наменски трансфер за три услуге: лични пратилац детета, персонална асистенција и помоћ у кући за који је неизвесно да ли ће бити одобрен и у ком износу у 2025. години. Постоји потреба да се не дође до нарушавања високог стандарда квалитета у раду на већ развијеним услугама и из тог разлога ће се услуге преузети и развијати у координацији са доносиоцима одлука у социјалној заштити, актерима од значаја за процену испуњености услова за преузимање и развој услуга и интензивне координације са Центром за социјални рад Краљево и формираним Саветом за социјалну заштиту града Краљева. Иницираће се да се у оквирима измене Одлуке о социјалној заштити, јасно назначе услуге које су поверене Центру локалних услуга. Вишеструка корист огледа се у томе да ће поверене услуге Центар као пружалац услуга развијати према ресурсима, док ће оснаживати друге пружаоце услуга да ојачају своје капацитете за пружањем недостајућих услуга. Неопходно је узети у обзир да се невладин сектор као пружалац услуга развија уз подршку донатора и неких других програма, те је потребно сагледати могућности за сарадњу како се не би дуплирали програми, а са друге стране како би установа као пружалац услуге кроз сараднички, консултативни однос подржала развој недостајућих сервиса подршке. Услуге ће се надаље развијати и кроз пројектне активности,

а током 2025. године очекује се активно укључивање у неколико пројеката иницираних кроз планирање са удружењима грађана током умрежавања 2024. године. Планира се пројекто развој услуге помоћ у кући за децу са сметњама у развоју како би се обухватила шира корисничка група која није обухваћена услугом лични пратилац детета и како би се понудило алтернативно решење за ову економски захтевну услугу имајући у виду да је реч о подршци један на један. Како би се постигла економичност услуга планира се организовање превоза за наше кориснике и извршиоце са амбицијом да се обезбеде донаторска средства за куповину минимум још једног возила током календарске године.

Закон о социјалној заштити чланом 7. предвиђа да установе социјалне заштите сарађују са установама предшколског, основног, средњег и високог образовања, здравственим установама, полицијом, правосудним и другим државним органима, органима територијалне аутономије, органима јединица локалне самоуправе, удружењима и другим правним и физичким лицима, првенствено у оквирима и на начин утврђеним споразумом о сарадњи. Чланом 58. Закона о социјалној заштити је предвиђено да се, зависно од потреба корисника, услуге социјалне заштите могу пружати истовремено и комбиновано с услугама које пружају образовне, здравствене и друге установе (међусекторске услуге), а у складу са закљученим протоколом о сарадњи. Град Краљево препознаје потребу да унапређењем нормативног оквира, јачањем компетенција релевантних актера и обезбеђивањем других институционалних претпоставки за институционалну одрживост међусекторске сарадње (инфраструктурних, финансијских) у обезбеђивању и пружању услуга социјалне заштите.

Узимајући у обзир да је град Краљево центар Рашког округа, препознаје се потреба за успостављањем међуопштинске сарадње у обезбеђивању услуга социјалне заштите, посебно услуга које доприносе процесу деинституционализације, а у складу са Стратегијом деинституционализациј и развоја услуга у заједници коју је Влада Републике Србије усвојила за период 2022-2026. године. Установа ће са својим стручним капацитетима узети учешће у подршци овом процесу.

Очекује се доношење измењеног Закона о социјалној заштити који ће унети промене у систем пружања услуга, генерално, тако да ће установа у том смислу вршити прилагођавања, преузимање и развој нових услуга социјалне заштите. У локалном контексту, очекује се потенцијална измена одлуке о правима, интегрисање нових потреба у оквирима овог акта, али и подзаконских аката који уређују услуге социјалне заштите. Нарочито постоји потреба за надградњом правилника о социјалном становању у заштићеним условима, доношење правилника који уређују друге услуге које нису прописане правилником, а јесу уређене Одлуком о социјалној заштити града Краљева. Такође, очекује се и чини се преко потребним интензивнији рад Савета за социјалну заштиту града Краљева на програму унапређења социјалне заштите града Краљева, доношење нове Стратегије социјалне политике града Краљева и пратећег акционог плана који ће оперативно питања од значаја за рад наше установе поставити у форми приоритета, стратешких циљева и конкретних акција које је потребно предузети у 2025. године и надаље. Као један од приоритета сагледавамо и заговарање да се унапреде организациони, плански и нормативни капацитети градске управе за бављење пословима у области социјалне заштите што би у многоме допринели унапређењу статуса и самог пружаоца услуге.

Актуелно, установа се налази са седиштем у улици Зелена Гора 37А и за потребе рада користи објектат чија је намена некада била за социјално становање. Простор је спратни у форми два стана одвојена за живљење степенишним простором, једним спољним улазом. Простор је делимично реновиран, опремљен свим неопходним основним средствима за рад у канцеларијском смислу, али са потребом да се простор усклади са наменом установе и

услугама које пружа организацијски и просторно. Највише пажње потребно је у 2025. години уложити у прилаз установи и спољашњи простор установе који је нерепрезентативан. Потребно је спровести молерско-фасадне и друге грађевинске радове као би се омогућило одржавање објекта датог на коришћење и како би се Центар локалних услуга и надаље развијао у репрезентативну, референтну установу која пружа многобројне и сложене услуге социјалне заштите за коју су прописани стандарди и у погледу просторних и инфраструктурних капацитета.

Услуга социјалног становања у заштићеним условима захтева опсежно текуће одржавање кроз грађевинско-занатске, грађевинске, молерско-фасадерске, подополагачке, водоинсталатерске, браварске, електричарске и друге услуге тако да је то један од приоритета развоја услуга током 2025. године. У вези са тим, намеће се потреба за континуираним одржањем безбедности стамбених објеката датих на коришћење установи уз значајна улагања које је неопходно спровести како би се осигурала безбедност и здравље корисника, енергетска ефикасност и економичност становање.

У наредном периоду ће радити на изналажењу адекватнијег просторног и локацијског решења за установу која као таква мора одговарати и стандардима приступачности свих корисника. Задатак руководица установе биће да, у садејству са Градском управом града Краљева као представником оснивача, преиспита могућности за проширење просторних капацитета установе сходно стандардима, сходно ширењу броја запослених, потребама неометаног спровођења процеса рада у општим, правним и економским пословима установе, потребама и обавезама безбедности и здравља на раду, као и сходно потребама и обавезама да свака од услуга задовољава засебне просторне услове декларисане у процедурама лиценцирања. У овом делу плана сагледавамо нужну потребу увезаности за оснивачем кроз рад надлежних одељења.

Током децембра месеца 2024. године установа је започела са изградњом институционалних капацитета за учествовање на Еразмус плус пројектима са планом да се током 2025. године установа опроба у КА1 пројектима Мобилности младих и омладинских радника и КА2 пројектима Партнерстава за сарадњу у области младих са регистрационим ОИД бројем за сарадњу и координисање Е10386320. Идеја водила овог плана налази се у потреби да усавршавамо и иновирамо квалитет рада и услуга које нудимо корисницима из категорије младих наших услуга и то услуга лични пратилац детета, персонална асистенција и становање уз подршку за младе, а све у циљу стварања садржаја који ће младима омогућити конкурентност, самосталност, продуктивност у радном, образовном и друштвеном ангажману и осамостаљивању. Учешће на пројектима Еразмуса+ програма пружа могућност неформалног учења младима и омладинским радницима из Србије, учешћем у међународним активностима попут семинара, тренинга, догађаја за успостављање контаката и сарадње, студијских посета, као праксе рада ван оквира наше земље и сарадње са циљем креирања, развијања и тестирања иновација у омладинском сектору у Србији и Европи.

ЗАКЉУЧАК

Приказани Програм и план развоја установе за 2025. годину оперативни је документ који ће у референтној години служити као окосница рада на даљем пружању и унапређењу развијених услуга социјалне заштите са циљем да се установа својим

квалитетом рада наметне на тржишту социјалних услуга, а да се потребе грађана задовољавају у континуитету уз поштовање начела ефикасности, ефективности и максималне рационализације средстава са нагласком на приоритете.

Визија развоја Центра локалних услуга града Краљева у 2025. години и даље је усмерена на стварање услова за одрживост и даљи развој успостављених услуга, како по квантитету програма и програмских активности, тако и у погледу структуре и садржаја истих. Према потреби, а уколико се створе потребни ресурси установа ће радити и на развоју нових, до сада неразвијених услуга у области социјалне заштите са циљем задовољавања приоритетних потреба грађана Краљева тако да се континуирано ствара стабилан социо-политички контекст за пружање једнаких могућности свим грађанима и грађанкама Краљева у стању социјалне потребе кроз остваривање законом гарантованих права од којих је право на услуге социјалне заштите једно од основних у системима социјалне сигурности домаћег и међународног нормативног оквира.

Планирање у 2025. години и надаље је оријентисно на стварање одговорног, одрживог стедишта система јавне управе усмереног ка општој добробити свих чланова заједнице која своје деловање заснива на позитивно-правним прописима и примерима добре праксе у развоју услуга социјалне заштите.

На бази целовите анализе социјално-економског контекста, капацитета локалних актера социјалне заштите и постојећих услуга које се пружају грађанима/кама дефинисани су следећи правци и циљеви у раду установе у 2025. години:

Стратешки правци

1. Развијање квалитетних и свеобухватних услуга социјалне заштите за све групе корисника/ца успостављене на локалном нивоу.
2. Развијање нових ванинституционалних облика социјалне заштите.
3. Партнерство на локалном, регионалном и другим нивоима деловања у циљу размене модела добре праксе у развоју услуга.
4. Успостављање нових извора финансирања за услуге социјалне заштите.
5. Међусекторска партнерска сарадња свих актера у јединици локалне самоуправе на решавању социјалних проблема осетљивих друштвених група и обезбеђивање адекватних услуга.
6. Јачање капацитета (материјалних, техничких, људских) установе уз подршку других актера социјалне заштите усмерених на задовољавање потреба грађана/ки уз мобилисање и рационалну употребу локалних ресурса.
7. Дигитализација процеса праћења и вредновања ефеката услуга циљем развоја јединствене базе података која је основ за мапирање потреба у сфери социјалне заштите.
8. Обезбеђивање једнаке доступности услугама социјалне заштите свим осетљивим друштвеним групама како у урбаној тако и руралној средини.
9. Развој свести заједнице о значају добро развијених услуга социјалне заштите и унапређења односа према маргинализованим категоријама становништва.
10. Рационализација ресурса кроз подстицај развоја и развој међуопштинског пружања услуга.

Стратешки циљеви

1. Јачање целовитих капацитета локалне заједнице за задовољење потреба грађана/ки и кроз развој нових услуга ванинституционалних облика социјалне заштите које подржавју живот у заједници.
2. Повећање квалитета услуга социјалне заштите кроз развијање адекватних механизма и процедура усмерених на прописане минималне стандарде у сфери услуга социјалне заштите.

3. Унапређење људских, материјалних и финансијских ресурса и организационо-институционалних способности свих релевантних актера социјалне заштите за активно учешће у реформи социјалне заштите на локалном нивоу кроз размену ресурса, едукативне програме и стручну помоћ.

4. Повећање активног укључивања корисника/ца услуга социјалне заштите у процесе решавања својих проблема и њихова пуна интеграција у заједницу кроз програме јачање социјалних компетенција најосетљивијих друштвених група у домену услуга.

5. Повећање осетљивости, одговорности и степена информисаности јавности и бизнис сектора за потребе и проблеме најосетљивијих, маргинализованих и угрожених друштвених група кроз образовно-промотивне и информативне кампање и активности.

Приоритени циљ којим ћемо мерити планиране активности у 2025. години јесте повећан обухват корисника социјалне заштите и побољшан квалитет успостављених услуга социјалне заштите којима се унапређеним капацитетима и компетенцијама Града Краљева, ресорних институција и организација одговара на препознате потребе грађана/ки за остваривањем права и услуга социјалне заштите у складу са релевантним националним и локалним планским и законодавним оквиром.

Током 2025. године, Центар локалних услуга града Краљева ће наставити сарадњу са досадашњим партнерима из државног, приватног и цивилног сектора, али ће тежити успостављању нових партнерских релација са релевантним друштвеним актерима активним на пољу социјалне политике, социјалне заштите и социјалне укључености, посебно са ресорним министарством, заводима, научно образовним институцијама, струковним удружењима и развијати мултисекторску сарадњу у локалној заједници, земљи и региону.

в.д. Директора

Данка Вукомановић, дипл.економиста